

su iste vrste s obzirom na predciranje, uistinu analogno, kao ono mnogo po jednom? To, naime, priznajemo. No, ono što dodaje: »njih, naime, znamo, a *sâmog čovjeka* i *sâmog konja* <znamo> dodajući riječ *sâm* osjetilnim stvarima.« – ne <dodaje se> tako kao da bi značili identitet naprsto, nego izvrsnost onih nad ovima; a riječ »*sâm*« ne dodaje se osjetilnim stvarima, nego onima, da bi značila jednostavno istinito, po sebi, nepomiješano, bitno. To su dakle Aristotelovi sofizmi, izokrenuti i besmisleni.

U sljedećoj knjizi, u 3. poglavlju ono što je s tolikim trudom na toliko prethodnih mjeseta nijekao da postoje ideje, na tom mjesetu dvojbeno nijeće: »možda uistinu ne postoje ni supstancije itd.« I u 6. poglavlju: »Što je, dakle, to što čini jednog čovjeka i zašto je jedan, a ne mnogo, kao npr. živo biće i dvonožan, osobito ako postoji, kako neki kažu, ono *živo biće sâmo i sâmo dvonožno*.« No, ovaj čovjek je mnogo: materija, forma, cjelina, dijelovi i ne može se ni misliti, ni imenovati, niti definirati kao jedan; a ako je jedan, jedan je jedinjenjem i vezom krvi, živaca, mišića, dahova. Ono *živo biće sâmo* uistinu je jedno, sastoji se iz mnogih dijelova, ali je jedno jednostavnom jednošću.

Na ono što ima na kraju 7. knjige već smo odgovorili. Ono što pak promišlja u 5. knjizi *Mudrosti*, u 4. poglavlju sasvim je isto s onime što je izlagao u posljednjem poglavlju 1. knjige; to smo pokazali da nije istinito kad smo se tamo zadržavali. Ono što je ubacio o idejama i brojevima, da to nije isto, ništa ne škodi Platonu koji o toj stvari nije napisao ni riječ. Zato to moramo ispuštiti.

Preostaje samo da odgovorimo na ono što je u *Nikomahovoj etici*, u 1. knjizi, u 6. poglavlju raspravlja ili otac ili sin. Kaže, dakle: »Oni koji su donijeli to mišljenje, nisu postavljali ideje u ono-

5

10

15

20

25